

Raforðumálastjóri
Jarðhitadeild

SÝNIEINTAK
má ekki fjarlægja

SKÝRSLA UM ATHUGANIR VARANDI NEYSLU-
VATN Á DRANGSNEI, STRANDASÝSLU

eftir

Jón Jónsson

Nóvember 1962

27.11.62

Inngangur

Oddviti Kaldrananeshrepps hefur með bréfi, dags. 24.3.62, farið þess á leit að gerðar yrðu athuganir á möguleikum til að vinna neyzluvatn fyrir Drangnesþorp, hvort heldur væri með borunum eða með öðru móti. Samkvæmt þessu fór að er þetta ritar ásamt Kristjáni Samundssyni á staðinn, og athugaði ásamt honum aðstæður þar. Dvöldum við að Drangnesi mikinn hluta dags þann 11.8.62. Fer hér á eftir greinargerð fyrir athugunum okkar.

Bergmyndanir

Berggrunnurinn á þessu svæði er basalt. Það eru forn hraun, sem runnið hafa hvert ofan á annað. Millilög milli þessara hrauna eru yfirleitt mjög þunn og þannig lítil hluti bergsins. Þetta berg er gamalt, naumast yngra en frá því á fyrri hluta Tertíer tímabilsins. Það er því ummyndað og holur og sprungur fylltar minerölum, einkum zeolítum, sem myndast hafa í berginu á löngum tíma. Mest ber á þessu í millilögum basaltsins, en þau eru oft ekki annað en gjallkennd lög á mótum hraunlaga. Þessi lög eru þess vegna nú orðin alveg þétt. Hafa berggangar, sem víða eru á þessu svæði, átt sinn þátt í því. Gangar þessir eru rásir fornra sprungugosa og hēfur jarðhiti verið við marga þeirra og er raunar ennþá.

Vegna þess hvað bergið er þétt, má telja útilokað að boranir eftir köldu vatni í það mundu gefa tilætlaðan árangur. Verður því eindregið ráðið frá að leggja út í slíkt.

Skriðan mikla í Bajarfelli

Ofan við þorpið er allhár hnjúkur, Bajarfell 345 m. Sunnan megin í því hefur fallið afar mikil og þykk skriða, sem staðnamst hefur hátt í hlið. Vera má að þessi skriða sé að einhverju leyti mynduð við smá jökul, sem legið hafi í fellinu og að þarna sé því um jökulbotn að ræða. Ekki var tími til að athuga þetta, enda liggur það spursmál nokkuð utan þeirra takmarka sem setja verður svona athugunum, sem að sjálfsögðu hljóta að vera bundnar hagnýtum sjónarmiðum fyrst og fremst.

Undan skriðunni koma lindir á nokkrum stöðum. Vatnið er ágætt, en spillist svo af því að renna í opnum skurði gegnum mýrar að það verður illnotandi.

Mér virðist að þarna sé það mikið vatnsmagn fyrir hendi að næja muni þorpinu ennþá lengi ef vel er á haldið.

Tillögur

Mér sýnist að heppilegast væri að grafa brunna rétt við skriðuna, þar sem lindirnar eru og leiða vatnið þáan í pípu niður í einn samilega stóran geymi, sem staðsetja má neðar í hliðinni og svo þáan í einni pípu niður í þorpið. Brunnana sttti að hafa nokkuð stóra, varla minni en 2 m á kant. Var hlutabeigandi bent á staði þar sem talið var heppilegt að grafa. Að sjálfsögðu ber að girða vel svæðið allt, sem vatnsbólín sjálf eru á og sníða þeirri girðingu ekki of þröngan stakk. Brunnana þarf að grafa niður á klöpp.

Varðandi mannvirki á þessum stað er vert að hafa það í huga, að jarðvegur og einnig skriðan sjálf, þokast stöðugt undan brekkunni. Sú hreyfing er að vísu hægfara, en getur nægt til þess að valda óþægindum jafnvel eftir minna en áratug.